חידושי הרי"מ על התורה — וישב

כל פרשת וישב הוא ג"כ מאדמו"ר זצ"ל הרי"מ מגור אשר אדמו"ר מהרא"ל זצ"ל כתב בכת"י הקדושה:

וישב יעקב בזעקך יצילוך קבוציך תנא כינוסו וכינוס בניו הצילו מיד עשו ואלופיו וכן עוד במדרש ראה כת של כלבים וישב לו ביניהם הענין כמ"ש ביוסף הצדיק מעשה נערות מסלסל בשעריו כו' ומי פתי יאמין על יוסף הצדיק יסוד עולם עושה מעשה נערות כאילו אולם הענין מה שאדם שומר עצמו מיצה"ר ודוחה אותו זה נקרא מעשה נערות אצל צדיק כמותו כי עיקר עבודת אדם להיות דבוק בטוב עד שממילא אין היצה"ר יכול לבוא אליו כמו בכלב שכשהאדם יושב הולך לו ממנו כן בזה שכשהאדם עומד במקומו בישוב הדעת לבל יודח ממקומו אין הרע יכול להגיע אליו וזה וישב יעקב שישב במקומו בחוזק וזה בזעקך יציליך קבוציך היינו שאדם מאמץ כל כחותיו רק לשמים בקשר אמיץ וחזק וזה הצילו מיד עשו ואלופיו:

והגיד בשם הרב אדמו"ר מקאצק זצלה"ה בזעקך כו' היינו הקיבוץ שבאדם כנ"ל: עוד במדרש על משל הפשתני שהביא רש"י ז"ל כי חז"ל כתבו על פשתן שגדל בד בבד כל בד בפ"ע וזה ענין שנקראו כל שרי עשו אלופים כי כל אחד דבר מיוחד בפ"ע ונקרא כל אחד אלוף שהוא לשון יחיד ולכך א' לשון ארור שהברכה הוא במה שיש חיבור לא במה שיש בפ"ע ונק' אלופים שעומדים אצל האלוף ואינם מניחים להיות שפע משמים ע"י החיבור אולם ע"י קיבוץ ישראל שמתאספין להיות אחד ושורה ברכה ביניהם עי"ז יכולין לדחות האלופים וניצוץ אחד יוצא מיוסף הוא הנק' צי"ע המאחד ומקבץ שיוכל לירד ע"י שפע משמים מסלסל בשערו שהי' בודק ורואה עצמו תמיד אם נקי הוא משמץ רע וזה נק' שערות שהם המותרות וזה פי' הכיור שנק' בתורה מראות הצובאות שקודם התפלה ועבודה יראה אדם שלא יהי' לו ענין המראות לבדוק עצמו לסלסל כו' רק יהי' כיעקב חזק בעבודת השי"ת:

ברש"י ז"ל שביקש יעקב לישב בשלוה היינו שרצה שגם עוה"ז שיהי' בשלוה שיהי' תיקון השלם שיהי' כמו לעתיד בלע המות לנצח אך עדיין לא הי' הזמן ע"ז לכך קפץ רוגזו של יוסף:

דבתם רעה פרש"י ז"ל שהיו אוכלין אבר מן החי פי' כי יוסף הי' צי"ע שכל ישראל דבוקים בו ואדם המפריד עצמו ממנו נקרא אבר מן החי שאין מחובר אל הצדיק הנק' חי עולמים וכיון שהם הי' שונאים אותו נקראו כו' אבר מן החי

לך נא ראה את שלום אחיך כו' והשיבני דבר כו' בשם הה"ק מפרשיסחא שרמז לו שיעשה שלום והשיבני דבר היינו שעי"ז יתקן הדיבה שהוציא עליהם. וזה פי' שאמרו לו אח"כ אביך צוה לפני מותו ואין סברא שיאמרו שקר ממש אך היינו שא"ל לעשות שלום ולא נתקיים עדיין כנ"ל:

ונראה מה יהי' חלומותיו ברש"י ז"ל ברה"ק שמכיון שיהרגהו כו' ועפ"י פשוט דבוודאי שבטים הקדושים הי' יכולין להחיות מתים כרבה ור"ז והי' דעתם שאם יהי' צער אביהם גדול כ"כ יחייהו ויוכלו להתקיים עוד חלומותיו:

וימכרו כו' בעשרים כסף במדרש שלקחו מנעלים בעשרים כסף העניין כי כל מדה הן אהבה או יראה שייכים לרע ח"ו כמו לטוב וצריך להיות מנעל חזק שלא יתפשט אהבה רק למקום הצריך להשי"ת וכן בכל המדות וכשהי' יוסף עמהם הי' הוא המנעל שלהם וכשמכרו אותו הי' צריכים למנעלים:

ע"כ מאדמו"ר הרי"ם זצלה"ה מגור אשר אדמו"ר מהרא"ל זצלה"ה מגור כתב בכת"י הקדושה: